EU:n ja Mercosurin välisestä assosiaatiosopimuksesta

- EU ei vapauta täysin maataloustuontia Mercosur-maista sopimuksen perusteella, vaan tuonnin lisääntymiseen liittyviä herkkyyksiä on huomioitu tullikiintiöiden, pidempien siirtymäkausien ja pienempien tullileikkausten kautta.

- Tullikiintiöt toimivat niin, että tullia alennetaan ainoastaan tietyn tuontimäärän osalta, ja ne mahdollistavat tuontimäärien kasvun paremman ennakoinnin. Olemassa olevien kiintiöiden kiintiötullien leikkaukset jakavat uudelleen kiintiöstä saatavaa hyötyä.

- EU avaa tullikiintiöitä naudanlihalle, siipikarjanlihalle, sianlihalle, etanolille, hunajalle, maitotuotteille, sokerimaissille ja riisille. Sokerin osalta olemassa olevan kiintiön kiintiönsisäistä tullia lasketaan ja Paraguaylle avataan pienempi uusi kiintiö. Kiintiöt avataan kuuden vuoden kuluessa.

- Kiintiömäärät ovat merkittäviä, mutta muodostavat kuitenkin suhteellisen pienen osuuden EU:n kokonaiskulutuksesta. Naudanlihan osalta uusien kiintiöiden osuus on noin 1,2 % ja siipikarjanlihan osalta myös noin 1,2 %.

- Sopimus sisältää suojalausekkeen, jonka mukaan tuontia voidaan tilapäisesti rajoittaa, jos lisääntyvä tuonti uhkaa aiheuttaa merkittäviä häiriöitä markkinoilla. Toisin kuin muissa vapaakauppasopimuksissa, lauseke kattaa myös kiintiöiden kautta tulevan tuonnin.

- Komissio on lisäksi sitoutunut miljardin euron tukipakettiin, mikäli markkinahäiriöt aiheuttavat tuottajille merkittäviä taloudellisia menetyksiä.

- Sopimuksen myötä Mercosur vapauttaa 93 prosenttia tullinimikkeistä 12 vuoden aikana. Maitotuotteiden osalta EU:n tuonnille avataan tullikiintiö. EU:n maitosektorin uskotaan hyötyvän markkinoillepääsyn avauksista Etelä-Amerikkaan. Tullit poistuvat myös esim. suklaalta ja alkoholijuomilta.

- Tehdyt vaikutusarviot ennustavat maltillisia muutoksia EU:n markkinoille sopimuksen seurauksena. Komission sopimusten kumulatiivisia vaikutuksia tutkinut selvitys ennakoi EU:n tuotannon laskua naudanlihan, sokerin ja siipikarjanlihan osalta. Mercosur –tuonti on tässä merkittävin tekijä. Eri sopimusten vaikutuksia on kuitenkin syytä tarkastella yhdessä.

- Sopimus täydentää WTO:n SPS-sopimuksen määräyksiä. Se ei muuta EU:n toimintamallia, vaan Mercosur -maista tuotavien tuotteiden on jatkossakin täytettävä EU:n niille asettamat eläinten- ja kasvinterveyttä sekä elintarviketurvallisuutta koskevat vaatimukset.

- Mercosur sitoutuu soveltamaan samoja tuontivaatimuksia kaikkiin EU-maihin. Osapuolet tunnustavat toistensa vyöhykkeistämis- ja lokerointimenettelyt, jotka mahdollistavat viennin kasvintuhooja- ja eläintautivapailta alueilta. Osapuolet sopivat eläinperäisten tuotteiden laitoshyväksynnästä prelisting –periaatteella, kun ovat hyväksyneet toisensa valvontajärjestelmät. Lisäksi sovitaan mm. tavoitteista tuonti- ja hyväksymismenettelyjen yksinkertaistamiseksi.

- Mercosur ei ole samalla intergaation asteella, kuin EU ja tämä vaikuttaa sopimuksen sisältöön. Pitemmällä tähtäimellä Mercosur-maat pyrkivät kohti yhdenmukaisia tuontiehtoja, todistuksia ja tuontitarkastuksia.

- EU:n ja Mercosurin sääntelyjärjestelmät terveys ja kasvinterveyden alalla poikkeavat merkittävästi toisistaan. Lisääntyvä tuonti Mercosur-maista ei höllennä EU:n SPS-tuontiehtoja, mutta korostaa toimivan valvonnan merkitystä.

- Sopimuksella perustetaan eläinten hyvinvointia, bioteknologiaa, antibioottiresistenssiä ja elintarviketurvallisuutta koskevat dialogit. Dialogiosuus ei sisälly sopimuksen SPS-osaan.

- Sopimuksen valmisteluprosessin aikana keskustelu sen ilmastovaikutuksista on korostunut. Lisäksi on korostunut keskustelu siitä, miten tuonnissa tulisi huomioida kestävä tuotantotapa. Sopimuksessa kananmunien tuonnin tullittomuuden ehdoksi on asetettu EU:n eläinten hyvinvointivaatimuksia vastaavien vaatimusten noudattaminen.

- Vaikutusarvioissa on korostunut sopimuksen seurauksena kasvavan Mercosurin naudanlihantuotannon ilmastovaikutus. Arvioiden mukaan tuotantoa on mahdollista lisätä ilman muutoksia maankäytössä, mutta vaikutus riippuu paljolti tuotannon toteutuksesta. Mercosurin naudanlihan tuotannon arvioidaan lisääntyvän 2- 4% kasvavan EU-viennin vuoksi.